

ਡਾਇਰੈਕਟਰੇਟ ਸਕੂਲ ਐਜ਼ੁਕੇਸ਼ਨ (ਸੈਕੰਡਰੀ), ਪੰਜਾਬ।
ਐਟ ਪੰ.ਸ.ਸਿੱ.ਬੋਰਡ ਕੰਪਲੈਕਸ, ਫੇਜ਼-VIII, ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ।
(ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਸ਼ਾਖਾ)

ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ

ਸਮੂਹ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ (ਸੈਸਿ/ਐਸਿ), ਪੰਜਾਬ।

ਮੀਮੋ ਨੰ. 160160/DPISE/2021/24/Cord/2025241980

ਮਿਤੀ 21-08-2025

ਵਿਸ਼ਾ:- ਦਿਵਿਆਂਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ/ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਬੈਰੀਅਰ -ਫਰੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ।
ਹਵਾਲਾ:- ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀ ਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ (ਡਿਸਟੇਂਸਿਲਟੀ ਸੈਲ) ਦਾ ਪੱਤਰ ਨੰ. SSWCD-5/8/2025-3DC/1175838 ਮਿਤੀ 13.08.2025.

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਅਧੀਨ ਪੱਤਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਆਪ ਨੂੰ ਯੋਗ ਕਾਰਵਾਈ ਹਿੱਤ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਨੰਬਰ: ਉਕਤ ਅਨੁਸਾਰ

੩. 20.08.25
ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ)

ਪਿੰ.ਅੰ.ਨੰ: ਉਕਤ | 2025241980-983

ਮਿਤੀ: 21-08-2025

ਉਤਾਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਨੂੰ ਯੋਗ ਕਾਰਵਾਈ ਹਿੱਤ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

1. ਸਮੂਹ ਅਧਿਕਾਰੀ/ਸ਼ਾਖਾ ਮੁਖੀ, ਦ. ਡੀ.ਜੀ.ਐਸ.ਏ. ਪੰਜਾਬ।
2. ਸਮੂਹ ਅਧਿਕਾਰੀ/ਸ਼ਾਖਾ ਮੁਖੀ, ਦ. ਡੀ.ਐਸ.ਏ. (ਸੈ/ਐ), ਪੰਜਾਬ।
3. ਸਮੂਹ ਅਧਿਕਾਰੀ/ਸ਼ਾਖਾ ਮੁਖੀ, ਦ. ਐਸ.ਸੀ.ਏ.ਆਰ.ਟੀ. ਪੰਜਾਬ।

੩. 20.08.25
ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ)

SSWCD-5/8/2025-3DC/

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ

ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀ ਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ
(ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟੀ ਮੈਲ)

ਮਿਤੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 13-8-25

ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ

1. ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੂਹ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖੀ;
2. ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੂਹ ਮੰਡਲਾਂ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ;
3. ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਈਕੋਰਟ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ;
4. ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ;
5. ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੂਹ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ;
6. ਚੇਅਰਮੈਨ, ਲੇਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬ;
7. ਚੇਅਰਮੈਨ, ਅਧੀਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬੋਰਡ, ਪੰਜਾਬ;
8. ਬੋਰਡ/ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖੀ;
9. ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਮੂਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ;

ਵਿਸ਼ਾ:- ਦਿਵਿਆਂਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ/ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਬੈਗੀਅਰ-ਫਰੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਅਤੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ।

2. ਦਿਵਿਆਂਗ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਇਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੰ: 3/3/2020-2ਡਸ/119 ਮਿਤੀ

04-02-2020 ਰਾਹੀਂ ਦਿਵਿਆਂਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ/ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਬੈਗੀਅਰ ਫਰੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪੈਦਾ

ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ ਆਰ.ਪੀ.ਡਬਲੀਊ.ਡੀ. ਐਕਟ, 2016 ਦੀ

ਪਾਰਾ 3 ਵਿੱਚ (ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਗੈਰ ਵਿਤਕਰਾ) ਅਤੇ ਪਾਰਾ 20 ਵਿੱਚ (ਤੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਗੈਰ ਵਿਤਕਰਾ) ਸਬੰਧੀ ਕੀਤੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ (ਕਾਪੀ ਨੌਲੀ)।

3. ਦਿਵਿਆਂਗਜ਼ਨ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਧਿਆਨ

ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਈ ਦੁਫ਼ਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨੇਤਰਹੀਣ ਅਤੇ ਲੱਤਾਂ ਤੋਂ ਦਿਵਿਆਂਗ

(Locomotor Disability) ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਡਿਊਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ

ਕਾਰਨ ਨੇਤਰਹੀਣ ਅਤੇ ਲੱਤਾਂ ਤੋਂ ਦਿਵਿਆਂਗ (Locomotor Disability) ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ

ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦਾ ਸਾਰਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਦਾ ਹੈ।

4. ਇਸ ਲਈ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਉਕਤ ਹਦਾਇਤਾਂ ਮਿਤੀ 04-02-2020 ਦੀ ਲਗਾਤਾਰਤ ਵਿੱਚ

ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਦੁਫ਼ਤਰਾਂ ਵਿਖੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਨੇਤਰਹੀਣ ਅਤੇ

ਲੱਤਾਂ ਤੋਂ ਦਿਵਿਆਂਗ (Locomotor Disability) ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਤ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ

ਜਾਵੇ।

P.T.O.-

-2-

5. ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਇੰਨ-ਬਿੰਨ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ।
6. ਇਹ ਹਦਾਇਤਾਂ ਸਮਰੱਥ ਅਥਵਾ ਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

2025-26
ਅਧੀਨ ਸਕੱਤਰ 13-8-25

ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਉਤਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੁੱਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੱਖ ਸਕੱਤਰ/ਵਧੀਕ ਮੱਖ ਸਕੱਤਰ/ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ/ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਕੱਤਰਾਂ ਨੇ ਭੌਜਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਬੋਰਡਾਂ/ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਵਾਉਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ।

2025-26
ਅਧੀਨ ਸਕੱਤਰ 13-8-25

ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੁੱਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੱਖ ਸਕੱਤਰ/ਵਧੀਕ ਮੱਖ ਸਕੱਤਰ,
ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ/ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਕੱਤਰ।

ਅ:ਵਿ:ਪੱ:ਨੰ: SSWCD-5/8/2025-3DC/ 1175838 ਮਿਤੀ: 13-8-25
ਪਿ:ਅ:ਪੱ:ਨੰ: SSWCD-5/8/2025-3DC/ 1175838/1 ਮਿਤੀ: 13-8-25
ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਉਤਾਰਾ ਫਾਇਰਕਟਚ, ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀ ਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿੰਗਲ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ DSSWCD-14012/12/2025-PWD ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਲੇਤੀਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹਿੱਤ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

2025-26
ਅਧੀਨ ਸਕੱਤਰ 13-8-25